

Crna Gora

Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava

*Godišnji izvještaj
o realizaciji Akcionog plana
za sprovođenje Programa razvoja
alternativnog rješavanja sporova
2019-2021*

Mart 2021. godine

UVODNI REZIME

Programom razvoja alternativnog rješavanja sporova 2019-2021 (u daljem tekstu: Program) predviđeno je postizanje ukupno pet operativnih ciljeva u okviru strateškog – opšte definisanog cilja – **Unaprijeđena primjena posredovanja/medijacije i drugih alternativnih načina rješavanja sporova kao efikasnih, finansijski isplativih, održivih i dostupnih načina rješavanja sporova kojima se obezbjeđuje efikasna i pravovremena zaštita građana i pravnih subjekata, efikasnost pravosuđa, poboljšanje pristupa pravdi i pravna sigurnost građana.** U okviru definisanih operativnih ciljeva predviđene su aktivnosti koje će doprinijeti njihovoj realizaciji.

Operativni cilj 1.	Operativni cilj 2.	Operativni cilj 3.	Operativni cilj 4.	Operativni cilj 5.
26 aktivnosti	8 aktivnosti	8 aktivnosti	14 aktivnosti	4 aktivnosti

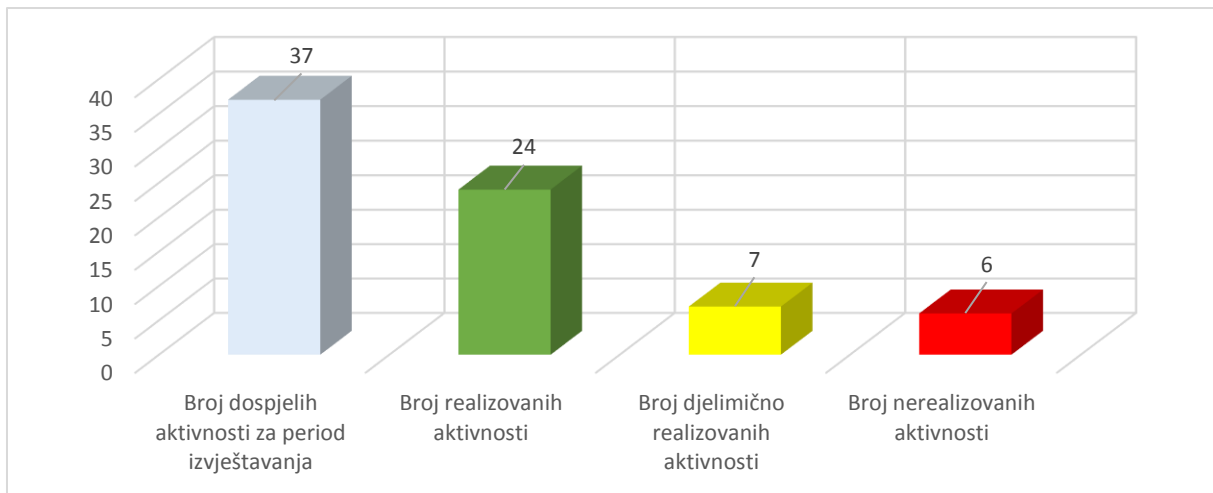
Program predviđa realizaciju 62 aktivnosti u trogodišnjem periodu 2019-2021, od čega je 37 aktivnosti trebalo realizovati u toku 2020. godine.

U izvještajnom periodu realizovano je 24 aktivnosti, odnosno 64,86% od ukupnog broja predviđenih aktivnosti. Šest aktivnosti, odnosno 16,21% od ukupnog broja predviđenih aktivnosti, nije realizovano iz objektivnih razloga. Djelimično su realizovane 7 aktivnosti, odnosno 18,91%.

Pojedine aktivnosti nijesu realizovane, ili su pak djelimično realizovane prvenstveno zbog situacije sa Covid-19 koja je onemogućila realizaciju većine edukativnih aktivnosti kako za medijatore i druge relevantne aktere u postupku medijacije, tako i za škole i studente pravnih fakulteta. Dalje, neke aktivnosti nijesu realizovane jer je za njihovu realizaciju obezbjeđena podrška međunarodnih partnera u narednom periodu, što je značajno kako u finansijskom tako i u ekspertskom pogledu. Takođe, na realizaciju pojedinih aktivnosti uticalo je i prolongiranje donošenja Zakona o alternativnom rješavanju sporova.

Broj realizovanih, djelimično realizovanih i nerealizovanih aktivnosti prikazan je u tabeli i grafikonu.

Period izvještavanja	Broj dospelih aktivnosti za period izvještavanja	Broj realizovanih aktivnosti	Broj djelimično realizovanih aktivnosti	Broj nerealizovanih aktivnosti
01.01.2020. 31.12.2020.	37	24	7	6

Za realizaciju predviđenih aktivnosti u izvještajnom periodu planirano je da će biti utrošeno ukupno 183.330,00 €. Od planiranog iznosa sredstava u 2020. godini realizovano je 62.078,00€. Naime, Centar za posredovanje, odnosno Centar za alternativno rješavanje sporova je, kao nosilac pretežnog broja aktivnosti, određeni dio planiranih aktivnosti realizovao i uz podršku međunarodnih partnera-Kancelarije Savjeta Evrope u Crnoj Gori, Ambasade SAD u Podgorici, Njemačke fondacije za međunarodnu pravnu saradnju, Evropske banke za obnovu i razvoj preko Međunarodna organizacija za razvoj prava (IDLO), kao i uz podršku Centra za obuku u sudstvu i Državnom tužilaštvu, što je u konačnom doprinijelo utrošku znatno manjeg iznosa sredstava od planiranog.

U okviru operativnog cilja 1. **Unapređenje zakonodavnog okvira i dalji razvoj medijacije (posredovanja) i drugih načina alternativnog rješavanja sporova (ARS) u skladu sa međunarodnim standardima** planirana je realizacija ukupno osamnaest aktivnosti. Uspješno je planiranom dinamikom realizovano deset aktivnosti, pet aktivnosti je djelimično realizovano, dok tri aktivnosti nisu realizovane. Realizovane aktivnosti koje treba posebno istaći, a koje su uslijedile nakon usvajanja Zakona o alternativnom rješavanju sporova, jesu izrada podzakonskih akata neophodnih za njegovo sprovođenje (Uredbe o visini nagrade za rad i naknade troškova medijatora i evaluatora spora, Pravilnika o Programu obuke za evaluatore spora, Pravilnika o Programu obuke za medijatore, Pravilnika o obrascu licence za rad medijatora/medijatorke i Pravilnika o obrascu licence za rad evaluatora/evaluatorke spora). Među normativnim aktivnostima, koje su preduzete u pravcu usklađivanja Zakona o alternativnom rješavanju sporova sa drugim propisima, treba navesti izradu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku i Zakona o izmjenama i dopunama Porodičnog zakona. Takođe, kao značajne treba izdvojiti aktivnosti preduzete u pravcu promocije alternativnih načina rješavanja sporova i upoznavanje sa novim zakonskim rješenjima kroz organizovane okrugle stolove i obuke za sudije, zamjenike Zaštitnika imovinsko-pravnih interesa i medijatore.

Realizacijom navedenih aktivnosti u izvještajnom periodu, preventivno donošenjem Zakona o alternativnom rješavanju sporova, koji je u potpunosti usaglašen sa pravom Evropske unije, i donošenjem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku i Zakona o izmjenama i dopunama Porodičnog zakona, stvorena je osnova za dalje unapređenje i podsticanje primjene alternativnih načina rješavanja sporova što predstavlja jedan od prioriteta Evropske unije i drugih međunarodnih organizacija, kao što su Savjet Evrope i Evropska komisija za efikasnost pravosuđa. Donošenjem pomenutih zakona, i pored protoka vremena samo od nekoliko mjeseci od njihovog donošenja (stupili na snagu 06.08.2020.g.), postižu se dobri rezultati koji su posebno vidljivi ako se uporedi broj predmeta upućenih na medijaciju u periodu od 11.01.2021.g. do 16.03.2021.g. koji iznosi 2118 predmeta u odnosu na cijelu 2020.godinu kada je bilo upućeno 3.567 predmeta. Primjenom alternativnih načina rješavanja sporova doprinosi se i ostvarivanju prava na pravično suđenje u razumnom roku, unapređenju pristupa pravdi građanima i privrednim subjektima i unapređenju efikasnosti pravosuđa kroz smanjenje opterećenja sudova predmetima.

Dalje, u okviru ovog cilja, sprovođenjem planiranih aktivnosti, promotivnih i edukativnih, povećan je nivo informisanosti građana i privrednih subjekata o alternativnim načinima rješavanja sporova, posebno o medijaciji što se može konstatovati na osnovu statističkih podataka sa kojima raspolaže Centar za alternativno rješavanje sporova, a koji su posebno, zbog protoka vremena od stupanja na snagu ranije pomenutih zakona, posebno vidljivi u prvom kvartalu 2021.g. Takođe, donošenjem podzakonskih akata u zakonom predviđenom roku, stvoreni su preduslovi za adekvatnu primjenu Zakona o ARS-u i Zakona o parničnom postupku.

U okviru operativnog cilja **2. Unaprijeđenje kapaciteta Centra za posredovanje i njegovo prerastanje u Centar za alternativno rješavanje sporova** planirana je realizacija dvije aktivnosti. Obje aktivnosti uspješno su realizovane i, shodno istima, obezbijeđeni su preduslovi za transformaciju Centra za posredovanje u Centar za alternativno rješavanje sporova i njegovo nesmetano funkcionisanje.

Realizacijom aktivnosti u okviru ovog cilja, a shodno Zakonu o ARS-u, Centar za posredovanje je transformisan u Centar za alternativno rješavanje sporova. Kroz realizaciju drugih aktivnosti unapređeni su administrativni kapaciteti Centra povećanjem broja zaposlenih (3 novozaposlena) i stručni kapaciteti Centra kroz edukativne sadržaje za zaposlene u Centru.

U okviru operativnog cilja **3. Jačanje stručnih kompetencija posrednika/medijatora**, planirana je realizacija ukupno sedam aktivnosti. Uspješno je realizovano šest aktivnosti. S tim u vezi, Centar za posredovanje je u izvještajnom periodu izradio analizu potreba za sprovođenjem obuka medijatora, na čijoj osnovi je izrađen godišnji plan obuke za medijatore, te organizovano dvije bazične i šest naprednih obuka za medijatore. Aktivnost 3.3.2. koja je predviđala sprovođenje postupka ocjenjivanja kvaliteta rada medijatora je djelimično realizovana, s tim što se uz podršku Savjeta Evrope očekuje njena finalizaciju u toku 2021. godine.

Realizacijom planiranih aktivnosti edukovani su novi medijatori u građanskim sporovima za sve crnogorske opštine (ukupno 36 medijatora), unapređene su stručne kompetencije medijatora organizovanjem pet naprednih obuka za medijatore na kojima je bilo 113 učesnika i stvoreni uslovi za evaluaciju rada medijatora izradom Metodologije za evaluaciju rada medijatora uz ekspertsku podršku Savjeta Evrope, čime će se obezbijediti i blagovremeno reagovanje u slučajevima zloupotreba i postupanja suprotnih propisanim standardima rada, a s druge strane unaprijediti stručne kompetencije medijatora.

U okviru operativnog cilja **4. Unapređenje informisanost javnosti o posredovanju i drugim alternativnim načinima rješavanja sporova** planirana je realizacija ukupno osam aktivnosti. Uspješno su realizovane četiri aktivnosti. Iste su, prevashodno, podrazumijevale povećanje informisanosti građana i stručne javnosti o medijaciji i drugim načinima alternativnog rješavanja sporova, u kom pravcu je Centar za posredovanje izradio šestomjesečni program kampanje o medijaciji/posredovanju, a nakon transformacije u Centar za alternativno rješavanje sporova, izrađen je novi sajt Centra za ARS, koji se redovno ažurira, pokrenuta je facebook i instagram stranica Centra, vršene su promocije na nacionalnim televizijama, posredstvom štampanih i elektronskih medija, te drugih sredstva javnog informisanja. Kao posebno značajne izdvajaju se aktivnosti upravljene na razvijanje školske medijacije, u kom pravcu je Centar organizovao četvorednovnu obuke kojoj su prisustvovali nastavnici i zaposleni u stručnim službama iz jedne srednje i dvije osnovne škole, kao i okrugli sto na kojem je prisustvovalo 40 učesnika iz četiri osnovne škole. Zbog situacije izazvane pandemijom virusa COVID 19, aktivnost 4.2.3. koja je podrazumijevala organizovanje obuke za advokate nije realizovana, iako je više puta pokušana njena realizacija, što je slučaj i sa aktivnostima 4.3.4. i 4.4.1. koje su podrazumijevale sprovođenje obuka za studente i đake, obzirom da je u periodu planiranom za njihovu realizaciju nastava bila realizovana sa izmijenjenim režimom. Potpuna realizacija aktivnosti 4.2.1. izostala je iz prethodno navedenih razloga koje se tiču nemogućnosti organizovanja obuke za advokate.

Implementacijom aktivnosti planiranih u okviru pomenutog cilja, postignuti su rezultati koji se odnose na povećanje nivoa informisanosti građana i privrednih subjekata o institutu medijacije i prednostima u odnosu na sudski postupak, što je preventivno mjerljivo kroz upoređivanje broja predmeta koji su upućeni Centru za ARS na medijaciju od strane sudija i od strane građana u 2020.godini u odnosu na 2019.godinu, odnosno prvi kvartal 2021. u odnosu na 2020.godinu. Početno istraživanje je sprovedeno u junu 2020.godine i koristiće se prilikom izvještavanja u 2021.godini. Organizovanjem obuka za sudije i zaštitnike imovinsko-pravnih interesa, kao i svakodnevnim konsultacijama advokata sa zaposlenima u Centru, povećan je nivo informisanosti pomenutih aktera u medijaciji o institutu medijacije. Organizovanjem okruglog stola o školskoj medijaciji i jedne bazične obuke o školskoj medijaciji za nastavni kadar iz tri podgoričke škole, edikovani su školski medijatori (21 učesnika) i stvoreni uslovi za implementaciju školske medijacije u odabranim školama.

U okviru operativnog cilja **5. Kreiranje sistema upravljanja predmetima u vezi sa postupcima posredovanja** planirano je ukupno dvije aktivnosti, koje su uspješno realizovane. U okviru istih je obezbijeđeno da Centar redovno ažurira elektronsku bazu podataka o sprovedenim postupcima alternativnog rješavanja sporova, dok je baza podataka formirana i u okviru pravosudnog informacionog sistema.

Sveukupnim posmatranjem aktivnosti koje je bilo potrebno realizovati u izvještajnom periodu, važno je istaći posebnu ulogu i značaj Centra za posredovanje, odnosno Centra za alternativno rješavanje sporova, kao nosioca pretežnog broja planiranih aktivnosti, koji je posvećenim, usmjerenim i profesionalnim odnosom prema preuzetim obavezama, doprinio uspješnoj realizaciji značajnog broja zadataka iz Akcionog plana u 2020. godini, i pored činjenice da je usljed pandemije virusa COVID 19, bilo otežano, čak u pojedinim slučajevima i nemoguće, realizovati aktivnosti koje su podrazumijevale edukacije i obuke koje podrazumijevaju učešće većeg broja lica.

Realizacijom aktivnosti u okviru ovog operativnog cilja unaprijeđen je sistem efikasne procedure za upravljanjem i upućivanjem predmeta na medijaciju, a formiranjem baze podataka u okviru informacionog sistema omogućeno je statističko praćenje i uvid u predmete medijacije.

INFORMACIJE O NAPRETKU U POSTIZANJU OPERATIVNIH CILJEVA I PRATEĆIH INDIKATORA UČINKA

Kada je u pitanju operativni cilj **1. Unaprijediti zakonodavni okvir i dalji razvoj medijacije (posredovanja) i drugih načina alternativnog rješavanja sporova (ARS) u skladu sa međunarodnim standardima** u dvogodišnjem posmatranom periodu može se zaključiti da su ostvarene ciljne vrijednosti postavljenih indikatora učinka, i to:

1. Indikator učinka – Donijet Zakon o Alternativnom rješavanju sporova u sa podzakonskim propisima kojim se po prvi put, u cilju unapređenja primjene medijacije, rasterećena sudova i unapređenje pristupa pravdi građana i privrednih subjekata propisuje obaveza pokretanja postupka medijacije prije utuženja u određenim vrstama sporova uvodi se prvi obavezni sastanak sa medijatorom u cilju informisanja stranaka o prednostima medijacije i samim tim povećava informisanosti javnosti o alternativnim načinima rješavanja sporova što u krajnjem je dovelo i do povećanja broja predmeta koji se upućuju na medijaciju. Donošenjem zakona uvodi se još jedan način alternativnog rješavanja sporova – rana neutralna ocjena spora.

2. Indikator učinka – Povećan broj predmeta upućenih na posredovanje. Ciljna vrijednost ovog indikatora ostvarena je praktičnom primjenom novih zakonskih rješenja, pa je u 2020. godini na medijaciju upućeno 3567 predmeta, što je za 53% više u odnosu na početno stanje, odnosno 18% više u odnosu na krajnju vrijednost koja je bila očekivana. Posebno je bitno pomenuti da je znatno veći broj sporova koji se, shodno Zakonu o ARS-u pokušavaju riješiti prije pokretanja sudskog postupka (389% više u 2020. godini u odnosu na 2019. godinu). Broj upućenih predmeta se znatno povećao ali i dalje postoji problem u nedovoljnom prihvatanju medijacije od strane stranaka, tj. broj stranaka koje ne prihvataju medijaciji je i dalje velik što je posljedica još uvijek nedovoljne informisanosti građana, nedovoljne prihvatljivosti medijacije od strane advokata, kao i drugih aktera u postupku medijacije.

3. Indikator učinka – Povećan broj sporova rješanih pred Centrom za posredovanje za 10%. Upoređujući broj predmeta koji su okončani u medijaciji u 2020. godini u odnosu na 2019. g. u, može se konstatovati da je u 2020. godini 90% više završenih predmeta u odnosu na 2019. godinu i da je u 2020. g. u odnosu na 2019. g. 51% je više predmeta u kojima je postignut sporazum što je i rezultiralo donošenjem novog zakona i većim brojem predmeta upućenih na medijaciju.

4. Indikator učinka – Obezbijeđeni preduslovi za primjenu novog instituta rane neutralne procjene spora. Ciljna vrijednost ostvarena je aktivnostima koje su obuhvatale izradu Pravilnika o Programu obuke za evaluatore spora i flajera o ranoj neutralnoj ocjeni spora, kao i licenciranjem osam evaluatora spora. Obzirom na kratak protek vremena od donošenja Zakona o ARS-u, ovaj metod nije bio u primjeni u 2020. godini, a i njegova buduća adekvatna primjena zahtjeva informisanje javnosti, posebno privrednih subjekata i advokata o prednostima korišćenja ovog metoda.

5. Indikator učinka – Formiran Savjet za alternativno rješavanje sporova za podsticanje daljeg razvoja i primjene medijacije i drugih alternativnih načina rješavanja sporova. Ciljna vrijednost ostvarena je donošenjem od strane Vlade Crne Gore Odluke o obrazovanju Savjeta za podsticanje i unapređenje primjene alternativnog rješavanja sporova na sjednici održanoj 27. decembra 2018. na čijim sjednicama su se sagledavali problemi u primjene alternativnih načina rješavanja sporova i predlagale mjere za prevazilaženje istih, razmatrala realizacija Programa razvoja ARS 2019-2021 i izvještaj o radu Centra za ARS što je omogućavala da se problem posmatraju iz ugla članova Savjeta koji su predstavljali predstavnike različitih sektora i aktera u postupku.

6. Indikator učinka – Donešena nova Uredba o nagradama i naknadama posrednika . Ciljna vrijednost ostvarena je donošenjem Uredbe o nagradi za rad i naknadi troškova medijatora i evaluatora spora, koja je povećala motivisanost za rad medijatora i evaulatora spora.

7.Indikator učinka – Uspostavljena elektronska baza podataka. Ciljna vrijednost ostvarena je aktivnostima koje su realizovane od strane Centra za posredovanja, odnosno Centra za alternativno rješavanje sporova koji posjeduje elektronsku bazu podataka koja se redovno ažurira i koja omogućava Centru da redovno prati situaciju sa upućivanjem predmeta na medijaciju po pojedinim sudovima i od strane građana, kao i situaciju sa prihvatanjem, odnosno ne prihvatanjem medijacije a sve u cilju preduzimanja određenih aktivnosti radi prevazilaženja konstatovanih problema.

Kada je u pitanju operativni cilj **2. Unaprijeđeni kapaciteti Centra za posredovanje i njegovo prerastanje u Centar za alternativno rješavanje sporova** u dvogodišnjem posmatranom periodu može se zaključiti da su ostvarene ciljne vrijednosti postavljenih indikatora učinka, i to:

1.Indikator učinka – Centar za posredovanje transformisan u Centar za ARS. Ciljna vrijednost ostvarena je sprovedenom transformacijom jednog Centra u drugi, nakon usvajanja Zakona o alternativnom rješavanju sporova, kojim se proširuje nadležnost Centra.

2.Indikator učinka – Donešen novi Etički kodeks za medijatore. Etički kodeks medijatora usvojen je od strane Upravnog odbora Centra za alternativno rješavanje sporova i isti ima za cilj uspostavljanje etičkih standarda i pravila ponašanja medijatora u svim aspektima primjene medijacije; pružanje podrške kompetentnom ponašanju medijatora; zaštitu učesnika u postupku medijacije i afirmacija i promovisanje povjerenja u medijaciju.

3.Indikator učinka – Povećan broj zaposlenih u Centru za ARS. Ciljna vrijednost ostvarena je zapošljavanjem 3 službenika u 2020.godini, što je unaprijedilo rad Centra. Međutim, s obzirom na veoma veliki priliv predmeta i potrebu administriranja na svim nivoima, kao i potrebu kontinuirane edukacije medijatora i drugih aktera u postupku medijacije i promocije, neophodno je zapošljavanje još nekoliko novih službenika.

Kada je u pitanju operativni cilj **3. Ojačane stručne kompetencije posrednika/medijatora** u dvogodišnjem posmatranom periodu može se zaključiti da su ostvarene sljedeće vrijednosti postavljenih indikatora učinka, i to:

1.Indikator učinka – Razvijena metodologija za praćenje i ocjenu rada medijatora. Krajnja vrijednost ovog indikatora ostvarena je izradom Metodologije za praćenje i ocjenu rada medijatora, uz ekspertsku podršku Savjeta Evrope, koja predlaže različite mehanizme kontrole kvaliteta rada medijatora kao vida profesionalne podrške medijatorima u cilju daljnog razvoja vještina medijatora što će imati pozitivan efekat na ukupan kvalitet usluga medijacije u Crnoj Gori.

2.Indikator učinka – Povećan nivo stručne kompetencije posrednika/medijatora za polazne vrijednosti je imao: organizovane 3 napredne obuke za posrednike u građanskim stvarima i 70 učesnika u 2018. godini, kao i održana dva supervizijska/intervizijska sastanka kojima je prisustvovalo 25 polaznika. Trenutne postignute vrijednosti do kojih se stiglo podrazumijevaju da su u prethodnom dvogodišnjem periodu organizovane 4 bazične obuke kojima je prisustvovalo ukupno 68 polaznika i 8 naprednih obuka kojima je prisustvovalo 220 učesnika, te tri supervizijska/intervizijska sastanka. Krajnji cilj podrazumijeva organizovanje 10 naprednih i 5 bazičnih obuka za posrednike u građanskim stvarima, 350 učesnika i održano 30 supervizijskih/intervizijskih sastanaka, 450 učesnika/posrednika. Kada je u pitanju povećanje stručnih kompetencija medijatora, to je jedna od redovnih obaveza Centra koja se mora kontinuirano realizovati organizovanjem naprednih obuka a sve u cilju kvalitetnijeg sprovođenja

medijacije. Pomenuta obaveza zahtijeva velika sredstva obzirom da se u Crnoj Gori trenutno u registru medijatora nalazi 120 medijatora, a očekuje se i povećanje toga broja s obzirom na povećanje broja predmeta. Dodatni razlog za organizovanje obuka medijatora je i obaveza medijatora, shodno zakonu o ARS-u, da na godišnjem nivou prolaze najmanje 8 sati edukacije.

Kada je u pitanju operativni cilj **4. Unaprijeđena informisanost javnosti o posredovanju i drugim alternativnim načinima rješavanja sporova** u dvogodišnjem posmatranom periodu može se zaključiti da su ostvarene sljedeće vrijednosti postavljenih indikatora učinka, i to:

1. Indikator učinka – [Povećan nivo informisanosti građana o posredovanju i drugim načinima alternativnog rješavanja sporova](#). Za početno stanje se imalo da je 30% od 1000 ispitanika čulo za posredovanje, dok je kao krajnji cilj kome se težilo postavljen procenat od 70% od 1000 ispitanika koji su čuli za posredovanje. Istraživanje koje je Centar za alternativno rješavanje sporova, u saradnji sa Ministarstvom pravde, sproveo u junu 2020. godine pokazalo je rastući trend informisanosti građana o posredovanju/medijaciji, odnosno u momentu sprovedenog istraživanja informisanost od 43% od 1006 ispitanika. I pored evidentnog porasta informisanosti javnosti o medijaciji i njenim prednostima, ipak se može reći da je i dalje nedovoljna informisanost građana i privrednih subjekata i da je nužno kontinuirano implementirati promotivne aktivnosti.
2. Indikator učinka – [Povećan nivo informisanosti nosilaca pravosudnih funkcija, advokata i drugih relevantnih subjekata u oblasti posredovanja i drugih alternativnih načina rješavanja sporova](#). Od početnog stanja koje je podrazumijevalo jednu organizovanu obuku za sudije o posredovanju u 2018. godini, preduzetim aktivnostima u prethodnom periodu organizovano je ukupno 9 obuka/okruglih stolova, što čini 90% postavljene ciljne vrijednosti ovog indikatora, koja podrazumijeva organizovanje 10 obuka/okruglih stolova. I dalje je prisutan problem neinformisanosti gore navedenih aktera u postupku medijacije koji se na neki način u određenom procentu, pored ostalih objektivnih razloga, odražava i na njihov negativan stav o medijaciji i neprihvatanje iste. Shodno tome, neophodno je nastaviti sa organizovanjem edukativnih aktivnosti za sudije, advokate, zaštitnike imovinsko-pravnih interesa Crne Gore, lokalne samouprave i dr.
3. Indikator učinka – [Uvedeni edukativni sadržaji o medijaciji u osnovnim i srednjim školama kroz razvijanje i implementaciju programa školske medijacije](#). Od početnog stanja koje je podrazumijevalo sprovedenu edukaciju u 5 škola, u prethodnom periodu sprovođenja Programa, edukacija je sprovedena u ukupno 10 osnovnih i srednjih škola, što je 50% ciljane vrijednosti koja podrazumijeva obuhvat od 20 osnovnih i srednjih škola. Sve planirane edukacije nijesu sprovedene u 2020. godini, i nije se moglo nastaviti sa implementacijom programa školske medijacije zbog problema sa COVID 19 koji je doveo do specifičnog rada škola što onemogućava primjenu školske medijacije.
4. Indikator učinka – [Uvedeni edukativni sadržaji o medijaciji i drugim alternativnim načinima rješavanja sporova na pravnim fakultetima univerziteta u Crnoj Gori](#). Kao krajnji cilj koji realizacijom aktivnosti želio postići imao je 10 sprovedenih obuka. U prethodnom periodu postignuto je da studenti Specijalističkih studija Pravnog fakulteta, ukupno 25 studenata, posjetili u decembru mjesecu 2019. godine Centar za posredovanje sa ciljem upoznavanja sa radom Centra i primjenom instituta posredovanja u Crnoj Gori i da je Centar za ARS sa Fakultetom pravnih nauka Univerziteta Donja Gorica potpisao Memorandum o saradnji.

Međutim, epidemiološka situacija koja je obilježila prehodnu godinu onemogućila je preduzimanje planiranih aktivnosti u pravcu organizovanja obuka za studente.

Kada je u pitanju operativni cilj **5. Kreirati sistem upravljanja predmetima u vezi sa postupcima posredovanjem** u dvogodišnjem posmatranom periodu može se zaključiti da su ostvarene ciljne vrijednosti postavljenih indikatora učinka, i to:

1. Indikator učinka – [Sudski poslovnik izmijenjen unošenjem odredbi o uspostavljanju efikasne procedure za upućivanje predmeta na medijaciju i upravljanje predmetima](#). Postavljena krajnja vrijednost ovog indikatora postignuta je donošenjem Izmjena i dopuna Sudskog poslovnika („Službeni list CG, br.93/20 od 11.09.2020. godine);
2. Indikator učinka – [Formirana sveobuhvatna baza podataka o alternativnom rješavanju sporova u okviru PRIS-a](#), i njegova krajnja vrijednost postignuta je stupanjem na snagu i početkom primjene prednje pomenutih Izmjena i dopuna Sudskog poslovnika.

TABELA ZA IZVJEŠTAVANJE

Strateški cilj											
Unaprijeđena primjena posredovanja/medijacije i drugih alternativnih načina rješavanja sporova kao efikasnog, finansijski isplativog, održivog i dostupnog načina rješavanja sporova kojim se obezbjeđuje efikasna i pravovremena zaštita građana i pravnih subjekata, efikasnost pravosuđa, poboljšanje pristupa pravdi i pravna sigurnost građana.											
Operativni cilj 1. Unaprijediti zakonodavni okvir i dalji razvoj medijacije (posredovanja) i drugih načina alternativnog rješavanja sporova (ARS) u skladu sa međunarodnim standardima											
Indikator učinka 1.			Polazne vrijednosti (na osnovu statističkih podataka za dvije godine koje prethode usvajanju akcionog plana)				Vrijednost na kraju druge godine sprovođenja strateškog dokumenta			Vrijednost na kraju posljednje godine sprovođenja strateškog dokumenta	
Indikator učinka 2.			Polazne vrijednosti (na osnovu statističkih podataka za dvije godine koje prethode usvajanju akcionog plana)				Vrijednost na kraju druge godine sprovođenja strateškog dokumenta			Vrijednost na kraju posljednje godine sprovođenja strateškog dokumenta	
Ključna mjera	Aktivnost koja utiče na realizaciju operativnog cilja 1	Indikator rezultata i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Datum početka	Planiрани datum završetka	Status realizacije ■ ■ ■ ■	Novi rok za realizaciju	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja

1.1. Donijeti Zakon o alternativnom rješavanju sporova i podzakonske propise	1.1.3. Izraditi komentar Zakona o alternativnom rješavanju sporova	Izrađen i odštampan komentar Zakona o alternativnom rješavanju sporova	Centar za posredovanje	Januar 2020. godine	Mart 2020. godine	Nije realizovano Komentar zakona nije izrađen obzirom na kratak vremenski period koji je prošao od stupanja na snagu Zakona o alternativnom rješavanju sporova (06. avgust 2020. godine), te činjenice da je Savjet Evrope kroz projekat „Horizontalni program za Zapadni Balkan i Tursku“ iskazao spremnost da podrži njegovu izradu.	IV kvartal 2021. godine	7.500,00€		Redovna budžetska sredstva/Donatorska sredstva	Preduzeti aktivnosti na intenziviranju rada na izradi komentara kako bi isti bio finalizovan u naknadno ostavljenom roku.
	1.1.4. Objaviti na internet stranici Centra i Ministarstva pravde Zakon o alternativnom rješavanju sporova i komentar	Objavljen Zakon o ars-u sa komentarom na internet stranici Centra i Ministarstva pravde	Centar za posredovanje/Ministarstvo pravde	Januar 2020. godine	Decembar 2020. godine	Djelimično realizovano Zakon o ARS-u objavljen na internet stranici Centra za alternativno rješavanje sporova i Ministarstva	IV kvartal 2021. godine	Sredstva nisu potrebna		Redovna budžetska sredstva	Nakon izrade komentara isti objavljeni na internet stranici Centra i Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava.
	1.1.5. Donijeti podzakonske akte	Usvojeni podzakonski akti	MP/Vlada CG	April 2020. godine	Jun 2020. godine	Realizovano Usvojeni podzakonski akti predviđeni Zakonom o ars-u: Uredba o visini nagrade za rad i naknade troškova medijatora i evaluatora spora („Sl.list“CG, br.102/20) stupila na snagu 25.10.2020. godine; Pravilnik o Programu obuke za evaluatore spora („Sl.list CG“, br.105/20) stupio na		Sredstva nisu potrebna		Redovna budžetska sredstva	

						snagu 06.11.2020. godine; Pravilnik o Programu obuke za medijatore („Sl.list CG“, br.105/20) stupio na snagu 06.11.2020. godine; Pravilnik o obrascu licence za rad medijatora/medijatorke („Sl.list CG, br.105/20) stupio na snagu 06.11.2020. godine; Pravilnik o obrascu licence za rad evaluatora/evaluatorke spora („Sl.list CG, br.105/20) stupio na snagu 06.11.2020. godine.					
1.2.Una prijediti i harmonizovati druge relevantne propise s pravnim tekovina EU	1.2.1. Donijeti Zakon o izmjenama i dopunama Porodičnog zakona u dijelu koji se odnosi na posredovanje/medijaciju u bračnim i drugim porodičnim sporovima i uskladiti zakonska rješenja sa međunarodnim standardima porodične medijacije	Donijet Zakon o izmjenama i dopunama Porodičnog zakona	MP/Centar za posredovanje	Jul 2020	Septembar 2020	Realizovano Skupština Crne Gore usvojila Zakon o izmjenama i dopunama Porodičnog zakona. Zakon objavljen u Službenom listu Crne Gore broj 76/20 od 28.07.2020. godine.		Sredstva nisu potrebna		Redovna budžetska sredstva/Donatorska sredstva	
1.3.Podsticati i pratiti primjenu posredovanja (medijacije) i drugih alternativnih načina	1.3.2. Godišnje izvještavanje o radu sudova i državnog tužilaštva dopuniti informacijama o tome koliko su sudovi uputili predmeta na posredovanje/medijaciju i druge alternativne	Godišnji izvještaji dopunjeni informacijama u vezi upućivanja predmeta u posredovanje/medijaciju	Sudovi/VS	Januar 2020. godine	Mart 2020. godine	Nije realizovano Godišnji izvještaji nijesu dopunjeni informacijama u vezi upućivanja predmeta u posredovanje/medijaciju. Prema informacijama dobijenim iz Sekretarijat	I kvartal 2022. godine	Sredstva nisu potrebna		Redovna budžetska sredstva	Naredni godišnji izvještaji o radu sudova i državnog tužilaštva dopuniti informacijama u vezi upućivanja predme

rješavanja sporova, posebno građanskih, privrednih i sporova u kojima je tužena država.	e načine rješavanja sporova					a Sudskog Savjeta u postojećem sistemu evidencije postoji i evidencija o predmetima koji su upućeni na medijaciju kroz M i MP upisnike u svakom sudu. Kako je ova evidencija uvedena u toku 2020. godine nije bilo moguće obezbijediti statističke podatke koji bi obuhvatili cijelu godinu.				ta na medijaciju.
	1.3.3 Formirati baze podataka o ARS u okviru informacionog sistema pravosuđa i ažurno unositi podatke o upućivanju predmeta na posredovanje/medijaciju i druge ARS sa posebnim osvrtom na evidenciju u kojima se djeca pojavljuju kao stranke u posredovanju (disegrerirana baza podataka u odnosu na pol, godište djeteta, etničku pripadnost, krivično djelo itd)	Formirana baza podataka o ARS-u u okviru informacionog sistema pravosuđa	SS/Sudovi	Jul 2020. godine	Septembar 2020. godine	Djelimično realizovano U postojećem sistemu postoji evidencija o broju upućenih predmeta na medijaciju i načinu rješavanja predmeta (uspješno ili neuspješno), kao i o datumima slanja i povratka predmeta u sud. Novi informacioni sistem pravosuđa omogućioće detaljniju statistiku i mogućnost evidentiranja dodatnih elemenata u skladu sa potrebama.	Sredstva nisu potrebna		Redovna budžetska sredstva	Nakon početka sa radom novog ISP-a sugerisati koji indikatori vezani za medijaciju u okviru istog trebaju biti praćeni
	1.3.4. Godišnje analizirati rezultate primjene posredovanja/medijacije i drugih alternativnih načina rješavanja spora	Sačinjena godišnja analiza	Centar za posredovanje/sudovi	Januar 2020. godine	Mart 2020. godine	Realizovano Centar za posredovanje je sačinio izvještaj o radu za 2019. godinu, u kojem je analizirana primjena posredovanja	Sredstva nisu potrebna		Redovna budžetska sredstva	

					ja/medijacije.					
1.3.5. Uvesti test samoevaluacije o prihvatljivosti rješavanja spora u posredovanju/medijaciji	Izradjen test samoevaluacije o prihvatljivosti rješavanja spora u posredovanju/medijaciji sa upustvom za primjenu Broj urađenih testova	Centar za posredovanje	Januar 2020. godine	Mart 2020. godine	Realizovano Aktivnost realizovana u 2019. godini. Test se nalazi na sajtu Centra i dosupan je građanima i privrednim subjektima.		Sredstva nisu potrebna		Redovna budžetska sredstva	
1.3.6. Sprovoditi javne kampanje radi posticaja korišćenja alternativnog rješavanja sporova	Redovno ažurirana web stranica Centra Broj medijskih nastupa Promotivni materijal izrađen i distribuiran Održane „nedjelje medijacije“	Centar za posredovanje/sudovi	Januar 2020. godine	Mart 2020. godine	Djelimično realizovano Imajući u vidu pojavu epidemije koronavirusa Centar je obustavio javne kampanje, u smislu promocije medijacije na način kako je to planirano u 2019. godini. Međutim, preduzimao je sve aktivnosti koje su bile na raspolaganju u u novonastalim okolnostima i to: redovno je ažurirana WEB stranica Centra, obavljana je svakodnevna telefonska komunikacija sa građanima, ovlaštenim predstavnicima pravnih lica, službenicima državnih organa i organa lokalnih samouprava, predstavnicima pravosudnih vlasti i sl. Izrađen je i distribuiran promotivni materijal i	IV kvartal 2021. godine	49.000,00€	Realizovano 9.600,00 €	Redovna budžetska sredstva Donatorska sredstva	U 2021. godini održati „Nedjelje u medijaciji“.

						isti dostavljen svim nadležnim sudovima u Crnoj Gori. Otvorena je facebook i Instagram stranica Centra. Od predviđenih aktivnosti jedino nije održana „nedjelja medijacije“					
	1.3.9. Voditi evidenciju o sprovedenim postupcima alternativnog načina rješavanja sporova i sačinjavati izvještaje zasnovane na evidencijama	Izveštaj o sprovedenim postupcima alternativnih načina rješavanja sporova Broj i vrsta sprovedenih postupaka	Centar za posredovanje/sudovi	April 2020. godine	Jun 2020. godine	Realizovano Elektronska baza podataka Centra za ARS se uredno ažurira u pogledu vođenja evidencije o svim predmetima koji pristižu u Centar i načinu njihovog okončanja. U 2020. godini ukupan broj predmeta koji su upućeni na medijaciju je 3567.		Sredstva nisu potrebna		Redovna budžetska sredstva	
	1.4.3. Pripremiti i realizovati program kampanje, promotivni materijal (brošure, bilbordi, citylight)	Izrađen i realizovan program kampanje. Broj medijskih nastupa Promotivni materijal izrađen i distribuiran	Centar za posredovanje/ARS	Jul 2020. godine	Decembar 2020. godine	Realizovano Program kampanje je urađen i preduzete su sljedeće aktivnosti: povremeno emitovan spot na TV Vijesti, RTCG i Prvoj televiziji; objavljuvani su intervjui direktora Centra u pisanim medijima; predstavljena je rad Centra kroz gostovanje direktora Centra u pojedinim tv i radio emisijama; povremeno su objavljivane informacije na bilbordima i city light u skoro svim		22.600,00€	Realizovano 18.000,00€	Redovna budžetska sredstva Donatorska sredstva	

						crnogorskim gradovima. Distribuiran je promotivni materijal o medijaciji i ranoj neutralnoj ocjeni spora svim sudovima u Crnoj Gori, odštampane brošure o porodičnoj medijaciji, o privrednoj medijaciji ranoj neutralnoj ocjeni spora. Odštampane dvojezične publikacije Zakona o ars-u, Porodičnog zakona i Zakona o parničnom postupku, koje se odnose na medijaciju.					
1.4.4. Održati promotivne skupove/okrugle stolove sa pravnim i fizičkim licima, Privrednom komorom i drugim relevantnim subjektima, potencijalnim korisnicima institutane neutralne ocjene spora	Broj održanih promotivnih skupova Broj i struktura učesnika	Centar za posredovanje/ARS	Januar 2020.godine	Dece mbar 2020. godine	Djelimično realizovano Promotivni skupovi na kojima je isključivo trebalo biti govora o ranoj neutralnoj ocjeni spora nisu održani, obzirom da je Zakon stupio na snagu u u avgustu 2020. godine i situaciju izazvanu COVID 19 virusom usljed koje nije bilo preporučljivo organizovanje okruglih stolova. Međutim, ovom načinu alternativnog rješavanja sporova je bilo riječ na svim promotivnim skupovima i okruglim stolovima na kojima su predstavlja	I,II,III i IV kvartal 2021. godine	9.120,00€	Sredstva nisu realizovana	Redovna budžetska sredstva Donatorska sredstva	Održati promotivne skupove o ranoj neutralnoj ocjeni spora.	

						na nova zakonska rješenja.					
1.5. Obezbijediti veću podršku primjeni medijaci je i drugim alternativnim načinima rješavanja sporova od strane nosilaca pravosuđnih funkcija, Zaštitinika imovinskih i drugih interesa CG i advokata	1.5.1.a. Pripremiti plan obuke za sudije, zamjenike Zaštitnika imovinskih i drugih interesa CG i advokate o posredovanju	Izrađen Plan obuke	Centar za posredovanje	Januar 2020. godine	Mart 2020. godine	Ralizovano Centar za posredovanje je pripremio Plan obuke za sudije, zamjenike Zaštitnika imovinskih i drugih interesa CG i advokate o posredovanju za 2020. godinu.		Sredstva nisu potrebna		Redovna budžetska sredstva	
	1.5.1.b. Pripremiti plan obuke za sudije, zaposlene kod Zaštitnika imovinskih i drugih interesa CG i advokate o posredovanju/medijaciji i drugim procesima ARS		Centar za posredovanje	Januar 2020. godine	Mart 2020. godine	Realizovano Centar za posredovanje je pripremio plan obuke.		Sredstva nisu potrebna		Redovna budžetska sredstva	
	1.5.2. Sprovesti obuke sudija	Broj sprovedenih obuka Broj i struktura polaznika obuke	Centar za posredovanje/C OSDT	April 2020. godine	Decembar 2020. godine	Realizovano U saradnji sa Centrom za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu Centar za ARS je organizovao online seminar na temu: "Alternativno rješavanje sporova-normativni okvir i dosadašnja praksa". Seminaru je prisustvovalo 20 sudija i 2 savjetnika.		30.000,00€	Sredstva nisu realizovana	Redovna budžetska sredstva Donatorska sredstva	

	1.5.3. Sprovesti obuke za advokate	Broj sprovedenih obuka Broj polaznika obuke	Centar za posredovanje/A dvokatska komora CG	April 2020 . godine	Dece mbar 2020. godine	Nije realizovano Zbog situacije izazvane pandemijom virusa COVID 19 obuke nisu organizovane, već su više puta odlagane	III, IV kvartal 2021. godine.	15.600,0€		Redovna budžetska sredstva Donatorska sredstva	U planira nom naknad nom roku za realizaciju sprove sti obuke za advoka te.
	1.5.5. Organizovati okrugle stolove o medijaciji i drugim ARS sa nosiocima pravosudnih funkcija, zamjenici ma Zaštitnika imovinsko pravnih interesa CG, medijatori ma i advokatim a	Broj održanih okruglih stolova Broj i struktura polaznika	Centar za posredovanje/C OSDT/Z aštitnik imovinskih interesa CG	April 2020 . godine	Dece mbar 2020. godine	Djelimično realizovano Organizovana 3 okrugla stola za sudije osnovnih i viših sudova u CG, kao i Privrednog suda (18.09., 28.09. i 02.10.2020. godine), kao i jedan okrugli sto 28. novembra 2020. godine za zamjenike Zaštitnika. Organizovan online seminar na temu: "Alternativno rješavanje sporova- normativni okvir i dosadašnja praksa". Seminaru je prisustvoval o 20 sudija i 2 savjetnika. Organizovana tri regionalna godišnja sastanka sa medijatorim a iz svih crnogorskih gradova radi upoznavanj a sa novim rješenjima Zakona o ars-u.	I,II,III i IV kvartal 2021. godine	2.800,00€	Realizovano 1.378,00 €	Redovna budžetska sredstva Donatorska sredstva	Organizovati okrugle stolove o medijaciji i drugim alternativnim načinim a rješavanja sporov a sa advokati ma.
1.6. Obezbijediti adekvatne finansijske podsticaje za primjenu	1.6.1. Donijeti Uredbu o visini naknade i nagrade za rad posrednika/medijatora	Uredba o visini naknade i nagrade za rad medijatora donijeta	Vlada/M P	April 2020 . godine	Jun 2020. godine	Realizovano Donijeta Uredba o visini nagrade za rad i naknade troškova medijatora i evaluatora		Sredstva nisu potrebna		Redovna budžetska sredstva	

posredovanja i drugih alternativnih načina rješavanja sporova	Veza sa aktivnošću 1.1.5.					spora (.Sl.list CG", br.102/20), koja je stupila na snagu 25.10.2020. godine.					
---	---------------------------	--	--	--	--	---	--	--	--	--	--

Operativni cilj 2. Unaprijeđeni kapaciteti Centra za posredovanje i njegovo prerastanje u Centar za alternativno rješavanje sporova

Ključna mjera	Aktivnost koja utiče na realizaciju Operativnog cilja 1	Indikator rezultata i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Datum početka	Plani rani datum završetka	Status realizacije ■ ■ ■ ■	Novi rok za realizaciju	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja
2.1. Transformisati Centar za posredovanje u Centar za ARS	2.1.1. Obezbijediti pravne preduklone za prerastanje Centra za posredovanje u Centar za alternativno rješavanje sporova	Donijet Zakon o alternativnom rješavanju sporova Transformisan Centar za posredovanje u Centar za alternativno rješavanje sporova	MP/Vlada	April 2020. godine	Jun 2020. godine	Realizovano Nakon stupanja na snagu Zakona o ARS-u realizovane su sve neophodne aktivnosti u cilju transformacije Centra za posredovanje u Centar za alternativno rješavanje sporova (registracija u CRPS, donijet Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji, donijet Statut Centra)		Sredstva nisu potrebna		Redovna budžetska sredstva	
2.2. Jačati ljudske, administrativne i tehničke kapacitete Centra	2.2.4. Obezbijediti sredstva za rad Centra za posredovanje u skladu sa utvrđenim potrebama	Obezbijedjena budžetska sredstva za rad Centra za posredovanje	Ministarstvo finansija	Okto bar 2020. godine	Decembar 2020. godine	Realizovano Obezbijede na su budžetska sredstva za rad Centra.		Sredstva nisu potrebna		Redovna budžetska sredstva	

Operativni cilj 3. Ojačane stručne kompetencije posrednika

Ključna mjera	Aktivnost koja utiče na realizaciju Operativnog cilja 1	Indikator rezultata i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Datum početka	Planiрани datum završetka	Status realizacije ■ ■ ■	Novi rok za realizaciju	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja
3.1. Unaprijediti sistem obuke i stalnog stručnog usavršavanja posrednika u skladu sa planiranim godišnjim planovima obuke	3.1.1. Utvrditi potrebe za sprovođenjem obuka	Urađena analiza potreba za obukama	Centar za posredovanje	Januar 2020. godine	Mart 2020. godine	Realizovano Centar je izradio analizu potreba za obukama		Sredstva nisu potrebna		Redovna budžetska sredstva	
	3.1.2. Sačiniti godišnje planove obuka za medijatore	Usvojeni godišnji planovi obuka	Centar za posredovanje	Januar 2020. godine	Mart 2020. godine	Realizovano Centar je usvojio godišnji plan obuke za medijatore.		Sredstva nisu potrebna		Redovna budžetska sredstva	
	3.1.3. Sproveđi obuke (bazične i napredne) za medijatore u skladu sa Planom obuke	Broj i vrsta obuke Broj i struktura učesnika	Centar za posredovanje	April 2020. godine	Decembar 2020. godine	Realizovano U periodu 20-23.06. i 31.10-03.11.2020. godine organizovane su dvije četvorodne obuke za medijatore u građanskim stvarima, na kojima je učestvovalo 34 polaznika. U saradnji sa Hrvatskim udruženjem Imago tereapeuta 4. i 5. 12., kao i 20. i 21. 12. 2020. godine organizovane su dvije dvodnevne online napredne obuke,		37.800,00€	Realizovano 28.000,00€	Redovna budžetska sredstva Donatorska sredstva	

					<p>kojima je prisustvilo 36 medijatora; Online seminar održan je 8.12.2020. godine u saradnji sa Njemačkom fondacijom za međunarodnu saradnju, kojem je prisustvovalo 35 učesnika. Online napredna obuka u saradnji sa Hrvatskim društvom za obiteljsku medijaciju održana je 9., 10., 17. i 18. decembra 2020. godine, i istoj je prisustvovalo 24 medijatora. U saradnji sa INL Programom ambasade SAD organizovana je dvodnevna napredna obuka posrednika u krivičnim postupcima u periodu 17 – 20. januar 2020. godine, kojoj je prisustvovalo 36 posrednika u krivičnim stvarima. U okviru projekta „Jačanje privredne medijacije u Crnoj Gori“ u partnerstvu sa MO za razvoj prava (IDLO) i Evropskom bankom za obnovu i razvoj, a uz finansijsku podršku Velikog vojvodstva Luksemburga, organizovana</p>				
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

						na za medijatore online radionica o sprovođenju u online medijacije.					
3.2. Obezbijediti neophodan broj posrednika specijalizovanih za određene vrste sporova	3.2.1. Utvrditi potrebe za sprovođenjem obuka U vezi aktivnosti 3.1.3.	Urađena analiza potreba za obukama.	Centar za posredovanje	Januar 2020. godine	Mart 2020. godine	Realizovano Urađena je analiza potreba za obukama		Sredstva nisu potrebna		Redovna budžetska sredstva	
	3.2.2. Sačiniti godišnje planove obuka medijatora. U vezi sa aktivnošću 3.1.2.	Usvojen godišnji plan obuke.	Centar za posredovanje	Januar 2020. godine	Mart 2020. godine	Realizovano Usvojen je godišnji plan obuka.		Sredstva nisu potrebna		Redovna budžetska sredstva	
	3.2.3. Sprove sti obuke (bazične i napredne) za medijatore u skladu sa Planom obuke U vezi aktivnosti 3.1.3.	Broj i vrsta obuka Broj i struktura učesnika	Centar za posredovanje	April 2020. godine	Decembar 2020. godine	Realizovano U periodu 20-23.06. i 31.10-03.11.2020. godine organizovane su dvije četvorodne vne obuke za medijatore u građanskim stvarima, kojima je učestvovalo 34 polaznika. U saradnji sa Hrvatskim udruženjem Imago tereapeuta 4. i 5. 12., kao i 20. i 21. 12.2020. godine organizovane su dvije dvodnevne online napredne obuke, kojima je prisustvovalo 36 medijatora; Online seminar održan je 8.12.2020. godine u saradnji sa Njemačkom		Sredstva u vezi sa aktivnošću 3.1.3.		Redovna budžetska sredstva Donatorska sredstva	

						<p>fondacijom za međunarodnu saradnju, kojem je prisustvovalo 35 učesnika. Online napredna obuka u saradnji sa Hrvatskim društvom za obiteljsku medijaciju održana je 9., 10., 17. i 18. decembra 2020. godine, kojoj je prisustvovalo 24 medijatora. U saradnji sa INL Programom ambasade SAD organizovane je dvodnevna napredna obuka posrednika u krivičnim postupcima u periodu 17 – 20. januar 2020. godine, kojoj je prisustvovalo 36 posrednika.</p>					
<p>3.3. Obezbijediti mehanizme za praćenje i ocjenu kvaliteta rada posrednika/medijatora</p>	<p>3.3.2. Sprove sti postupak ocjenjivanja kvaliteta rada medijatora</p>	<p>Izvještaj o ocjenjivanju kvaliteta rada medijatora.</p> <p>Broj posrednika/me dijatora čiji kvalitet rada je ocijenjen</p>	<p>Centar za posredovanje</p>	<p>April 2020 . godine</p>	<p>Jun 2020. godine</p>	<p>Djelimično realizovano</p> <p>Realizacija aktivnosti u toku, njena finalizacija se očekuje u 2021. godini, obzirom da je Savjet Evrope ponudio podršku i naknadno se uključio u realizaciju.</p>	<p>III, IV kvartal 2021. godine</p>	<p>3.250,00€</p>	<p>Sredstva nisu utrošena</p> <p>Aktivnost realizovana uz podršku Savjeta Evrope.</p>	<p>Redovna budžetska sredstva</p>	<p>Sačiniti izvještaj o ocjenjivanju kvaliteta rada medijatora u okviru novog roku za realizaciju.</p>
<p>Operativni cilj 4. Unaprijeđena informisanost javnosti o posredovanju i drugim alternativnim načinima rješavanja sporova</p>											

Ključna mjera	Aktivnost koja utiče na realizaciju Operativnog cilja 1	Indikator rezultata i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Datum početka	Planirani datum završetka	Status realizacije A A	Novi rok za realizaciju	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja
4.1. Kontinuirano unaprijeđivati informisanost građana o medijaciji i drugim alternativnim načinima rješavanja sporova	4.1.1. Izraditi program šestomjesečne kampanje o posredovanju/medijaciji	Urađen program šestomjesečne kampanje	Centar za posredovanje	Januar 2020. godine	Mart 2020. godine	Realizovano Centar izradio program kampanje		1.800,00€	Sredstva nisu realizovana.	Redovna budžetska sredstva	
	4.1.3. Sprovoditi javne kampanje radi podsticaja korišćenja alternativnog rješavanja sporova U vezi sa aktivnošću 1.3.7.	Redovno ažurirana web stranica Centra Broj medijskih nastupa Promotivni materijal izrađen i distribuiran Održane „nedjelje medijacije“	Centar za posredovanje/sudovi	Januar 2020. godine	Mart 2020. godine	Realizovano Urađen je novi sajt Centra za ARS koji se redovno ažurira; U saradnji sa Ministarstvom pravde, ljudskih i manjinskih prava Centar za ARS je održao radni doručak sa novinarima na temu: "Alternativno rješavanje sporova"; Pokrenuta je facebook i instagram stranica Centra; Centar je emitovao spot na RTCG, TV Vijesti i Prvoj televiziji; objavljeni su intervjui direktora Centra u štampanim medijima; predstavljen je rad Centra kroz gostovanje direktorice Centra u tv i radio emisijama; Objavljeni su bilbordi i city light u gotovo svim crnogorskim gradovima; distribuiran je materijal svim sudovima u CG;		Sredstva u vezi 1.3.7.		Redovna budžetska sredstva Donatorska sredstva	

						odštampane su brošure o medijaciji generalno, o privrednoj medijaciji, porodičnoj medijaciji i ranoj neutralnoj ocjeni spora; odštampane su dvojezične publikacije Zakona o ARS-u, ZPP-a i Porodičnog zakona koje se odnose na medijaciju.					
4.2. Podsticati edukaciju nosilaca pravosudnih funkcija, advokata i drugih relevantnih subjekata u oblasti posredovanja i drugih alternativnih načina rješavanja sporova	4.2.1. Organizovati događaje informativno-educativnog karaktera s udruženjima sudija, a dvokata, privrednih subjekata	Broj organizovanih događaja. Broj i struktura učesnika.	Centar za posredovanje/COSDT/AK/PAK	April 2020. godine	Decembar 2020. godine	Djelimično realizovano Organizovano 3 okrugla stola za sudije osnovnih i viših sudova u CG, kao i Privrednog suda (18.09., 28.09. i 02.10.2020. godine), kao i jedan okrugli sto 28. 12.2020. godine za zamjenike Zaštitnika. Organizovano online seminar na temu: "Alternativno rješavanje sporova-normativni okvir i dosadašnja praksa". Seminaru je prisustvovalo 20 sudija i 2 savjetnika	I, II, III i IV kvartal 2021. godine	7.500,00€	Sredstva u vezi sa aktivnošću 1.5.5.	Redovna budžetska sredstva Donatorska sredstva	Organizovati događaje informativno-educativnog karaktera sa udruženjem advokata.
	4.2.2. Sprovesti obuke sudija U vezi sa aktivnošću 1.5.2.	Broj sprovedenih obuka. Broj i struktura učesnika.	Centar za posredovanje/COSDT	April 2020. godine	Decembar 2020. godine	Realizovano U saradnji sa Centrom za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu Centar je organizovao online seminar na temu: "Alternativno rješavanje sporova-normativni okvir i dosadašnja praksa". Seminaru je prisustvovalo 20 sudija i 2 savjetnika		Sredstva u vezi sa aktivnošću 1.5.2.		Redovna budžetska sredstva Donatorska sredstva	

	4.2.3. Sprove sti obuke za advokate U vezi sa aktivno šću 1.5.3.	Broj sproveden ih obuka. Broj polaznika obuke.	Centar za posredovanj e/AK	April 2020 . godi ne	Jun 2020 . godi ne	Nije realizovano Zbog situacije izazvane pandemijom virusa COVID 19 obuke nisu organizovane, već su više puta odlagane	III, IV kvartal 2021. godin e	Sreds tva u vezi sa aktivn ošću 1.5.3.		Redovna budžetska sredstva Donatorska sredstva	U naknad nom roku za realizac iju sprove sti obuke advoka ta.
4.3.Uvesti edukativne sadržaje o medijaciji u osnovnim i srednjim školama kroz razvijanje implemtaciju programa školske medijacije	4.3.3. Sprove sti obuke za odabra ni nastavn i kadar u odabra nim osnovnim i srednjim školama	Broj škola čiji nastavni kadar je uključen. Broj sproveden ih obuka. Broj i struktura polaznika.	Centar za posredovanj e	avgu st 2020 . godi ne	Sept emb ar 2020 . godi ne	Realizovano U februaru 2020. godine organizovan a je jedna četvorodnev na obuka o školskoj medijaciji za 22 učesnika (nastavnici, zaposleni u stručnim službama) iz gimnazije „Slobodan Škerović“, OŠ „21.Maj“ i OŠ „Pavle Rovinski“ iz Podgorice. Centar je 25.01.2020. godine organizovao okrugli sto na temu „Školska medijacija“ na kojem je bilo prisutno 40 učesnika iz četiri osnovne škole.		85.00 0,00€	Realizov ano 5.100,00 €.	Redovna budžetska sredstva Donatorska sredstva	
	4.3.4. Sprove sti obuke za djecu	Broj škola čiji su učenici uključeni. Broj sproveden ih obuka. Broj i struktura polaznika.	Centar za posredovanj e	Sept emb ar 2020 . godi ne	dece mbar 2020 . godi ne	Nije realizovano Obuke nisu realizovane obzirom da zbog pandemije škole u jednom periodu nisu radile ili su imale izmijenjen režim rada.	III,IV kvartal 2021. godin e	25.00 0,00€		Redovna budžetska sredstva Donatorska sredstva	Početk om nove školske godine u septem bru mjesec u 2021. godine preduz eti aktivno sti na realizac iji planira nih obuka za djecu.

4.4. Uvesti edukativne sadržaje o medijaciji i drugim alternativnim načinima rješavanja sporova na pravnim fakultetima u Crnoj Gori	4.4.1. Sprovesti obuke o medijaciji i drugim alternativnim načinima rješavanja sporova za studente pravnih fakulteta.	Sprovede ne obuke o medijaciji i drugim alternativnim načinima rješavanja sporova za studente pravnih fakulteta.	Centar za posredovanje/pravni fakulteti	Septembar 2020. godine	Decembar 2020. godine	Nerealizovano U cilju uspostavljanja saradnje sa pravnim fakultetima 07.02.2020. godine potpisan je Memorandum o saradnji sa Fakultetom pravnih nauka Univerziteta Donja Gorica, kojim su definisane aktivnosti i obaveze potpisnika koje se odnose na organizovanje zajedničkih tribina i obuka studenata o alternativnim načinima rješavanja sporova, s tim što su sve planirane aktivnosti zbog pandemije odložene.	III, IV kvartal 2021. godine	11.070,00€		Redovna budžetska sredstva Donatorska sredstva	Početak nove školske godine u septembru mjesecu 2021. godine preduzeti aktivnosti na realizaciji planiranih obuka za studente.
---	---	--	---	------------------------	-----------------------	---	------------------------------	------------	--	---	--

Operativni cilj 5. Kreirati sistem upravljanja predmetima u vezi s postupcima posredovanja

Ključna mjera	Aktivnost koja utiče na realizaciju Operativnog cilja 1	Indikator rezultata i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Datum početka	Planirani datum završetka	Status realizacije AA	Novi rok za realizaciju	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja
5.2. Unaprijediti vođenje statistike koja omogućava praćenje upotrebe i efekata uspješnosti primjene	5.2.2. Voditi evidenciju o sprovedenim postupcima alternativnog rješavanja sporova i sačinjavati izvještaj	Ažurne evidencije Izvještaji o sprovedenim postupcima alternativnih načina rješavanja sporova	Centar za posredovanje/Sudovi/Stručna služba VDT-a	April 2020. godine	Jun 2020. godine	Realizovano Elektronska baza podataka Centra za ARS se uredno ažurira u pogledu vođenja evidencije o svim predmetima koji pristižu u Centar i načinu		Sredstva nisu potrebna		Redovna budžetska sredstva	

posredovanja/medijacije	e zasnovane na evidencijama U vezi sa aktivnošću 1.3.10.					njihovog okončanja.					
5.3. Formirati i baze podataka o ARS u okviru Informacionog sistema PRIS i Centru za posredovanje/ARS obezbijediti adekvatan pristup	5.3.1. Kreirati baze podataka o ARS u okviru pravosudnog informacionog sistema i ažurno unositi podatke o upućiva nju predmeta na posredovanje/medijaciju i druge ARS U vezi aktivnosti 1.3.3.	Formirana baza podataka o ARS-u u okviru PRIS-a i podaci ažurno unijeti	SS/Sudovi	Jul 2020 . godine	Septembar 2020 . godine	Realizovano U postojećem sistemu (PRIS) postoji evidencija o broju upućenih predmeta na medijaciju i načinu rješavanja predmeta (uspješno ili neuspješno), kao i o datumima slanja i povratka predmeta u sud.		Sredstva nisu potrebna		Redovna budžetska sredstva	

PREPORUKE ZA NAREDNE FAZE SPROVOĐENJA STRATEŠKOG DOKUMENTA

Imajući u vidu da su u izvještajnom periodu, u planiranim rokovima, realizovane 24 aktivnosti, odnosno 64,86% od ukupnog broja aktivnosti koje su za 2020. godinu predviđene Programom razvoja alternativnog rješavanja sporova 2019-2021 i pratećim Akcionim planom za njegovu implementaciju, uz nespornu činjenicu da je 2020. godinu obilježila pandemija virusa COVID 19, koja je u velikoj mjeri otežala realizaciju aktivnosti koje su podrazumijevale edukacije i promocije uz učešće većeg broja lica, svakako se može konstatovati da je, uz pomenute teškoće, ostvaren značajan napredak u oblasti posredovanja/medijacije. U narednim fazama sprovođenja predmetnog strateškog dokumenta, potrebno je:

- nastaviti sa realizacijom svih aktivnosti koje su predviđene Programom razvoja alternativnog rješavanja sporova 2019-2021;
- preduzeti sve neophodne radnje u pravcu realizacije šest, odnosno sedam aktivnosti koje nijesu, odnosno koje su djelimično realizovane u izvještajnom periodu.

U okviru operativnog cilja 1. neophodno ja dalje raditi na obezbjeđenju uslova za adekvatnu implementaciju Zakona o alternativnom rješavanju sporova kroz kontinuiranu edukaciju svih aktera uključenih u postupak alternativnog rješavanja sporova, sprovođenje promotivnih aktivnosti, razvijanje i primjenu novog metoda alternativnog rješavanja sporova-rane neutralne ocjene spora, unapređenje primjene medijacije u privrednim sporovima, unapređenje saradnje sa međunarodnim partnerima i dr.

U okviru operativnog cilja 2. neophodno je jačati kadrovske i stručne kapaciteta Centra za alternativno rješavanje sporova u pogledu broja i profesionalnih kapaciteta zaposlenih u Centru. Prema analizi stanja o broju predmeta koji se upućuju na medijaciju i trenutnom broju medijatora, organizovaće se bazične

obuka za medijatore u građanskim sporovima na koji način će se unaprijediti njihova stručnost u pogledu kvalitetnijeg rešavanja sporova.

U okviru operativnog cilja 3. u narednom periodu posvetiće se posebna pažnja unapređenju primjene instituta medijacije kroz kontinuirano organizovanje specijalizovanih naprednih obuka za licencirane medijatore u cilju osnaživanja njihovih stručnih kompetencija, kao i upoznavanju medijatora sa novim Etičkim kodeksom medijatora u cilju unapređenja etičkih i profesionalnih standarda i kompetencija medijatora. Takođe će se evaluirati rad medijatora kroz primjenu različitih metoda za praćenje i ocjenu rada medijatora shodno metodologiji koja će biti urađena u prvom kvartalu 2021.godine uz finansijsku i ekspertsku podršku Savjeta Evrope.

U okviru operativnog cilja 4. potrebno je raditi na podsticanju i unapređenju primjene alternativnih načina rješavanja sporova kroz kontinuirano organizovanje obuka za sudije, advokate, predstavnike Zaštitnika imovinsko-pravnih interesa Crne Gore, privredne subjekte, osiguravajuće društva, lokalne samouprave i dr. Radiće se na povećanju nivoa znanja i informisanosti građana i pravnih subjekata o mogućnostima i prednostima korišćenja alternativnih načina rješavanja sporova kroz različite promotivne i edukativne aktivnosti, i kontinuirano sprovoditi istraživanja o informisanosti i stavovima građana o ARS-u, kao i stavovima pojedinih aktera u postupku medijacije (stranaka, sudija, advokata, medijatora, zaštitinika i dr.);